

Stavkovna linija

Včeraj popoldne je bilo pred
Fisher Body tovarno, kjer je v
stavka avtomobilskih de-
lavcev, zopet veliko število pi-
ketov in simpatičarjev in račun-
o jih do deset tisoč. Do pre-
jutra ni prišlo, razen ob dveh
polnih je prišlo do majhne
skupine med piketi in policijo,
pa je bilo najbrže namen-
napravljeno od policije in

blizu ob pol dveh sta pri-
šla pozornico župan Harold
Ness, da si na lastne oči
pogleda situacijo. Seveda v ta-
kšnji situaciji se rado išče vzroka
okaz neredov, in tudi v tem
je izgledalo, da so nasti-
tisti čas, ko sta bila župan
Ness in ravnatelj na licu
me, poslani en avto, ki je za-
v piketne linijo in ustvaril
v navzočnosti župana, da
ko dobil dokaz za prokla-
matske obsedne stanja pri Fi-
sher Body.

**Priznajte pozorni od sedaj na-
in upoštevajte navodila
stavke!**

Stavkovni odbor bo v
dajal točna navodila, ka-
je zadržati v času obsed-
stanja. V to svrhu se bodo
članske seje dnevno v Ar-
dvorani na Five Points in
esti.

Se pa se opozarja za
ko se vrši sodno zasliša-
da ostanete mirni, ker
se zgodi, da pošlje družba
policija kakšne zdražbarje
stavkarje in tako ustvarijo
kar bi družbi prav pri-
argumente za injunkcije.
Pazimo, da se ne prigodi
kar bi škodilo stavkarjem
tudi v splošnem. Dnevne
se se bodo vršile ob
uri zjutraj do preklica.

**Kanje glede včerajšnje
bitke**

Šteje meščansko časopisje
neslo pretirane vesti glede
njih izgrediv pri Fisher
Resno ranjenih je bilo le
ob in unjkaj delavcev je
sveč obznanjen in zadetih
skelih bomb, katere so pi-
ketali nazaj policiji.

Močemo biti odkritosrčni,
priznali, da je policija
bila pretep s tem, ko je
la na mirne stavkarje, ki
govarjali dohajče stavko-
stavkarji se šele nato re-
in pričeli rabiti svojo
ar pa spada že pod silo-
le malo ljudi ima tako
kri, da če ga eden udari,
nu ne vrnil. To je narav-
če so stavkarji metali
nazaj policiji, ni to no-
eh. Saj je tudi "ponosna"
a metala kamenje in o-
a stavkarje, kar tudi ni
u policijskega prava.

Kokazi so spali v tovarni

ni stavkovniki, ki so šli
v tovarno, se niso upali
večer iz tovarne in družba
preskrbela postelje v to-
kjer so prespali sinoči.
se jim je tožilo po dobri
niso prikladne za meh-
sa stavkovkazo.

Stavkovni odbor

Odhod angleške in francoske vojaške misije v Moskvo, k zaključku pogajanj

Italijanska vlada zanikuje odpremljanje nemškega vojaštva preko Trsta v Libijo, toda vojaški strokovnjaki so prepričani, da se odpreme vojakov vrše še v povečanem obsegu.

LONDON, 31. julija. — Iz Moskve prihajajo za angleško javnost razveseljive vesti, ki naznanjajo, da so pogajanja že toliko napredovala, da se bodo najbrže že prihodnji teden pričela posvetovanja o angleško-ruskem vojaškem sodelovanju, dočim se bodo med tem nadaljevala tudi politična pogajanja za sklenitev trozveze.

Ker bodo razgovori ruskega, francoskega in angleškega generalnega štaba trajali najmanj tri tedne, je torej dovolj časa, za razbistrenje pojmov in podrobnosti glede političnega dela pogodbe.

Izjava francoskega ministra
PARIZ, 31. julija. — George Bonnet, francoski minister zunanjih zadev je obvestil francoski kabinet, da je edina preostala težkoča pri angleško-ruskim pogajanjih samo še vprašanje "indirektna agresivnosti" proti baltičkim državam. Bonnet je izjavil, da je prepričan, da se bo tudi to pereče vprašanje ugodno rešilo.

Vsa druga vprašanja predstojnega pakta so sedaj ugodno rešena in francoska kakor tudi angleška vlada sta se obvezali, poslali svoje vojaške misije v Moskvo. Na čelu francoske vojaške misije bo general Edouard Doumenc, ki bo odpoval prihodnji teden s svojo delegacijo v Moskvo. V njegovi misiji bodo tudi mornariški strokovnjaki ter izvedenci francoske zračne sile. Predlagano je, naj francoska in angleška vojaška misija skupno odpotujeta.

Nov grob

V St. Lukes bolnišnici je preminila Rosie Jeraj, rojena Zakrajšek, stara 56 let. Doma je bila iz vasi Doljni Podbrst pri Trebnjem, odkoder je prišla v Ameriko pred 29 leti. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Ignaca in dva sina, Ignaca in Williama in sestro, Anna Paulič v Staunton, Ill. V starem kraju pa dva brata in sestro. Pokojnica je bila članica društva sv. Ane, št. 4 SDZ, Marije Magdalene, št. 162 KSKJ in ženske zveze, št. 25. Pogreb ranjke se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri v cerkvi sv. Vida iz hiše žalosti na 5809 Prosser Ave. pod vodstvom Frank Zakrajška. Preostali družini naše iskreno sožalje. Bodi ranjki rahla ameriška zemlja.

Vrnitev iz stare domovine

Danes zjutraj se je s posredovanjem tvrdke August Kollander po 4 letnem bivanju v Žabji vasi pri Novem mestu, v Jugoslaviji, vrnila Miss Josephina Medvešek, hčerka Josipa in Mary Medvešek in vnukinja Ludvika Medveška, knjigovodje naše tiskovne družbe. V starem kraju je bivala pri svoji stari materi in ves čas obiskovala deklško meščansko šolo v Smihelu pri Novem mestu. Iz starega kraja prinaša pozdrave od vseh prijateljev našega lista — Dobrodošla.

Seja direktorija

V četrtek večer se bo vršila seja direktorija Tiskovne družbe "Enakopravnosti." Seja se bo pričela ob osmih zvečer in bo v navadnih prostorih, v uradu "Enakopravnosti."

V bolnišnici

Mrs. Olga Schutte iz Lockyear Ave. se nahaja v Lakeside bolnišnici kjer je bila operirana. Obiski začasno niso dovoljeni.

SPREJEM ANTI-NACIJSKE PREDLOGE

Poslanska zbornica je sprejela in poslala senatu predlogo, ki prepoveduje nacijsko rovarjenje v deželi.

WASHINGTON, 31. julija. — Danes je zbornica poslancev sprejela predlogo, ki prepoveduje fašističnim in podobnim organizacijam v Ameriki nošnje njihovih uniforme in orožja. Iz zbornice poslancev je bila predloga poslana v senat.

Najvišje kazni proti prestopkom, ki so označeni v tej predlogi, znašajo leto dni zapora in \$1,000 globe. Predloga prepoveduje našnjo uniform in orožja vsem organizacijam, ki propagirajo ustanovitev vladnega sistema, ki ni avtoriziran po ustavi Zedinjenih držav.

Dalje je poslanska zbornica sprejela in poslala senatu predlogo, ki določa, da se ustanova CCC taborišče podaljša do leta 1943.

Poslanska zbornica je tudi sprejela in poslala senatu predlogo, ki preklicuje vse omejitve federalnih prestopkov, ki se kaznujejo s smrtno kaznijo.

Kultura

Vaja

Članstvu pev. zbora "Sloga" se naznanja, da se vrši pevska vaja v sredo 2. avgusta ob 7:30 zvečer na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. — Preds.

MUSSOLINI JE 56 LET STAR

Rim. — Mussolini je praznoval svoj 56. rojstni dan med 100,000 delavci, ki so prišli iz vseh strani dežele ter mu prinesli v dar sira, oljnjega olja, vina in raznega sadja. Zda je bilo prvokrat, da je bila z Mussolinijevim rojstnim dnevom sploh združena kaka proslava, ker Mussolini ne praznuje rojstnih dnevov, ki svedočijo, koliko je star. On hoče namreč biti večno mlad.

HITLERJEVE ČESTITKE MUSSOLINIJU

BERLIN. — Nemški kancelar Hitler je poslal italijanskemu premijerju Mussoliniju brzojavno čestitko k njegovemu 56. rojstnemu dnevu, v kateri mu je med drugim izjavil, da deluje očiščeno za evropski mir. "Danes se s hvalečnostjo spominjam nemško-italijanskega prijateljstva, katerega je skovala usoda med našima dvema narodoma," je rečeno v Hitlerjevi brzojavki.

"Italijansko-nemška zveza je kombinacija moči, ki bo zaščitila nadaljni obstoj evropskega miru."

OTROCI SO OTROCI: ZAPOR V OMARICI

Sinoči ob sedmih se je v ar-
kadi, kjer je postajališče in ča-
karnica Greyhound avtobusov,
nenadoma pojavila neka pri-
bližno sedemletna deklica zane-
marjene zunanosti, ki je pri-
čela jokati in vpiti, češ, da je
njen bratec zaprt v eni izmed
jeklenih omaric, ki so tam na-
meščene za spravlanje prtljage
potnikov. Uslužbenci postaje so
naglo odhiteli po poseben ključ,
s katerim so odprli neki predal,
katerega jim je pokazala dekl-

Italija in Nemčija se pripravljata za udar na Sueški prekop

Med Anglijo in Rusijo je dosežen že skoraj popoln sporazum glede vseh važnejših vprašanj predvidevane trozveze. Posvetovanje vojaških strokovnjakov zavezniških sil.

ZENEVA, 31. julija. — Zani-
kanje italijanske vlade, češ, da
ne potujejo nobeni nemški vo-
jaki preko Trsta v Libijo, ni
preslepilo tukajšnjih inozemskih
vojaških strokovnjakov, ki pra-
vijajo, da se odprema nemških vo-
jakov preko Trsta v Libijo vrši
celo v povečanem obsegu. Prav
tako priznavajo inozemski opa-
zovalci, da si oblasti na vse na-
čine prizadevajo zakriti in uta-
jiti to premikanje nemškega vo-
jaštva in da so bile tozadevne
tajne odredbe v zadnjem času
podvojene.

Napad na Sueški prekop

Teorija vojaških strokovnja-
kov je, da bi v slučaju vojne
vojaštvo držav osišča nemudo-
ma poskusilo zavzeti Sueški
prekop z napadom od egiptске
strani. Istočasno bo najbrž nare-
jen tudi poizkus, da se polaste
Dardanel, in sicer s pomočjo
Bolgarije ali pa z vdorom skozi
Grčijo in Albanijo.

Italijanske čete v Albaniji se
vedno bolj ojačujejo in je tam
zdaj že troje italijanskih divi-
zij z nemškimi tehnikami in manj-
šim številom nemških letalcev.
Da se zadrži angleško mornari-
co od Jadranskega morja, so
Nemci montirali daljnonsne
nemške topove na italijanski in
albanski strani Otrantske oži-
ne.

Skrbi radi angleških bombnikov

Veliko skrb med Italijani je
povzročil nedavni polet angleš-
kih bombnikov, ki so obiskali
Francijo, nad Sredozemljem. I-
talijani so bili namreč doslej
prepričani, da edina angleška le-
tala, s katerimi bodo morali ra-
čunati v Sredozemlju, bodo ona,
ki jih nosijo ladje za prenaša-
nje letal, in da bo torej število
teh letal omejeno. Nihče v Ita-
liji pa ni pričakoval, da bi an-
gleška letala lahko operirala s
francoskih baz.

Pozdravi

Mr. in Mrs. Frank Jakšič sta
poslala včeraj brzojavno spo-
ročilo, da sta dne 30. julija sre-
čno prispela v Trst. Pošiljata
vsem svojim prijateljem in
znancem prav lepe pozdrave.
Sporočata tudi, da ju je v Tr-
stu pri parniku pričakoval Mr.
August Kollander, nakar so se
skupno odpeljali proti Ljublja-
ni.

Razprodaja

V Grdina Shoppe, 6111 St.
Clair Ave. se vrši ta teden ve-
lika razprodaja. Razprodaja bo
za samo en teden Oglasite se in
si boste prihranili denar.

SAMOSTOJNA ZARJA

Prihodnjo nedeljo se vrši na
Močilnikarjevi farmi piknik Sa-
mostojne Zarje.

OTROCI SO OTROCI: ZAPOR V OMARICI

Sinoči ob sedmih se je v ar-
kadi, kjer je postajališče in ča-
karnica Greyhound avtobusov,
nenadoma pojavila neka pri-
bližno sedemletna deklica zane-
marjene zunanosti, ki je pri-
čela jokati in vpiti, češ, da je
njen bratec zaprt v eni izmed
jeklenih omaric, ki so tam na-
meščene za spravlanje prtljage
potnikov. Uslužbenci postaje so
naglo odhiteli po poseben ključ,
s katerim so odprli neki predal,
katerega jim je pokazala dekl-

Nastop drznih ka- nadskih jezdecev na razstavi perutnine

Slavna kanadska jezdeča
policija je s svojo drzno
ježo zadivila občinstvo.
želi.

Obisk razstave perutnine je
dosegel včeraj nov rekord, ko je
prišlo na razstavo 117,000 ljudi.
Največjo pozornost je včeraj
izzval oddelek kanadske jezde-
če policije, ki je prirejal razne
drzne jezdne vaje s svojimi ko-
nji. James G. Gardiner, kanad-
ski minister za poljedelstvo, ki
se nahaja tudi v Clevelandu, je
bil tako zadovoljen s kanadsko
jezdečo policijo in s sprejemom,
ki ga je bila deležna od strani
Clevelandčanov, da je dovolil
policiji še en dan bivanja v Cle-
velandu. Ti drzni kanadski jez-
deci, ki so se proslavili s svojimi
doživetji na zasneženih eskim-
skih poljanah Kanade kakor tu-
di v globokih kanadskih šumah,
bodo danes zopet nastopili in
sicer popoldne ob 1:45 in zvečer
ob sedmih.

NOŽ V SRCU

HOUSTON, Tex. — Neki ne-
poznani mož je zabodel v srce
Harolda Ince-a, devetnajstlet-
nega mladeniča, nato pa je po-
begnil. Mladenič je potegnil nož
iz rane ter korakal cel blok da-
leč, da je poklical policijsko
ambulanco, ki ga je odpeljala v
bolnišnico. Zdravniki so izjavi-
li, da je prodril nož poldrugi
palec globoko v srce mladeniča,
ki bo najbrže okreval.

Vabilo

Vse ženske, ki se zanimajo za
šivanje, so vabljene, da se ude-
ležijo šole, ki se vrši vsako sre-
do ob 1:30 do 4 pop. Učiteljica
je Mrs. Bagge. Šola se vrši v
Slov. nar. domu na St. Clair
Ave.

Sivalni klub

Sivalni klub Progr. Slovenk,
kroček št. 2, vabi, da pridejo čla-
nice nocoj šivat k Mrs. Anne
Belle, 6026 Glass Ave. ob 7:30
zvečer.

Na počitnice

Za teden dni sta odpotovala
na počitnice Mr. in Mrs. Frank
Sibert 14713 Sylvla, k sinu, ki ži-
vi v East Orange, N. J. Ogledala
si bosta mesto in tudi svetovno
razstavo v New Yorku.

Počitnice

Naznanja se, da je Cleveland
Graphite Bronze Co. plačala svo-
jim delavcem dvotedenske po-
čitnice. To je zasluga Mr. Hop-
kinsa.

OTROCI SO OTROCI: ZAPOR V OMARICI

Sinoči ob sedmih se je v ar-
kadi, kjer je postajališče in ča-
karnica Greyhound avtobusov,
nenadoma pojavila neka pri-
bližno sedemletna deklica zane-
marjene zunanosti, ki je pri-
čela jokati in vpiti, češ, da je
njen bratec zaprt v eni izmed
jeklenih omaric, ki so tam na-
meščene za spravlanje prtljage
potnikov. Uslužbenci postaje so
naglo odhiteli po poseben ključ,
s katerim so odprli neki predal,
katerega jim je pokazala dekl-

OTROCI SO OTROCI: ZAPOR V OMARICI

Sinoči ob sedmih se je v ar-
kadi, kjer je postajališče in ča-
karnica Greyhound avtobusov,
nenadoma pojavila neka pri-
bližno sedemletna deklica zane-
marjene zunanosti, ki je pri-
čela jokati in vpiti, češ, da je
njen bratec zaprt v eni izmed
jeklenih omaric, ki so tam na-
meščene za spravlanje prtljage
potnikov. Uslužbenci postaje so
naglo odhiteli po poseben ključ,
s katerim so odprli neki predal,
katerega jim je pokazala dekl-

NASTOP POLICIJE POD OSEBNIM VODSTVOM RAVNATELJA NESSA

Voditelji stavke so obljubili, da danes ne bo
izgrediv, ako ne bo policija izzivala
stavkarjev.

STAVKOKAZI PRENOČUJEJO V TOVARNI

CLEVELAND. — William
Corrigan, odvetnik, ki zastopa
interese stavkarjev pri Fisher
Body, je zagotovil Eliotu Nessu,
ravnatelju za javno varnost, da
se danes zjutraj ne bodo pono-
vili včerajšnji izgredivi, ako ne bo
policija izzivala stavkarjev. Cor-
rigan je pred tem razpravljal
tudi z županom Burtonom. Dalje
je Corrigan zagotovil Nessu, da
si bo unija sama prizadevala,
da ne pridejo stavkarji v ono
sosesčino, katero je označil Ness
v svoji proklamaciji, dejal je pa,
da unija ne bo potrdila vseh od-
ločb dotičnega proglasa.

Pod osebnim vodstvom ravn-
atelja Nessa je policija zavzela
danes svoja mesta v velikem o-
kolišču East 140. ceste in Coit
Rd., kateri okoliš je proglašen
za prepovedano zono. Sinoči o
polnoči je unijski odvetnik Cor-
rigan odšel v mestno hišo na
konferenco z ravnateljem Nes-
som in županom Burtonom. Si-
noči o polnoči je ostalo v okoli-
šču od množice, ki je včasih štela
do 8,000 ljudi, še kakih 500 mož.
Piketi, ki so piketirali oba
vхода v tovarno, so odšli do-
mov, nakar se je nekaj delavcev,
ki so imeli spati v tovarni, izti-
hotapilo iz tovarne na svoje do-
move k počitku.

Prehrana in prenočevanje stav- kokazov

Kompanija je pripravila vse
potrebno za prehrano in preno-
čišča onih delavcev, ki stavko-
kazuje, da jim ne bo treba hodi-
ti domov. Živila so prišla včeraj
v tovarno s "parcel" pošto; po-
štnih pošiljatev se namreč ne
sme prestrčiti, ker je pošta fe-
deralna ustanova.

Tri mlade ženske, ki so bile v tovarni ves dan, so se ob sedmih zvečer iztihotapile iz tovarne

ter odšle domov. Neki kompanij-
ski uradnik je izjavil, da ne bo-
do prišle nazaj na delo, dokler
ne bo zadeva uravnana.

Premalo piketov

Ness je dovolil štrajkarjem
po pet piketov pri vsakem vho-
du, zaradi česar se je Robert
Travis, član mednarodnega U.
A. W. — C. I. O. mednarodnega
odбора trpko pritožil, češ, da je
to število nezadostno. Ness mu
je obljubil, da se bo tozadevno
posvetoval še z županom Burto-
nom.

Mesto ne bo klicalo vojaštva

Dočim mesto ne namerava
klicati na pomoč državnega vo-
jaštva, kakor je izjavil včeraj
župan Burton, pa prihajajo v
mestno hišo neprestano pritož-
be od trgovcev in privatnikov v
okraju, kjer stoji Fisher Body
tovarna, o povzročeni škodi, ki
je prizadeta njihovim imetju, in
o njihovi osebni nevarnosti.

K molitvi in pogrebu

Članice društva sv. Ane, št. 4,
SDZ so prošene, da pridejo v
sredo 2. avgusta ob 8 uri k molit-
vi k pokojni članici Rosie Je-
raj, 5809 Prosser Ave. V četr-
tek ob 8:30 uri zjutraj se vrši
pogreb.

Plin in elektrika

Pri nas lahko plačate za plin
in za elektriko.

Kratke vesti iz življenja in sveta

SEST MRTVIH V IZGREDIVH V INDIJI

Bombaj. — V državi Hidera-
bat je bilo tekom včerajšnjega
spopada med mohamedanci in
Hindi šest mrtvih in dvajset ra-
njenih. Mohamedanci so prote-
stirali proti novo ustavi, o kate-
ri pravijo, da daje Hindom raz-
ne prednosti.

SPOMENIK DIVJEMU KONJU

Austin, Texas. — V Texasu
bodo postavili spomenik mu-
stangu ali divjemu konju. Spo-
menik bo stal \$80,000 in bo pred
stavljala skupino mustangov.

PET NEMSKIH VOJAKOV UTONOLO PRI MANEVRIH

Salzburg. — Pet nemških vo-
jakov, ki so bili soudeleženi pri
vajah ob reki Inn, je danes utono-
nilo, ko se je v bližini kraja
Woergla prevrnil neki motori-
ni čoln, v katerem so se peljali
po reki.

KAZVALINE UTRDBE UBILE DEKLICO

Praga. — Med češkim nardo-
m je zavladala globoka žalost
nad smrtjo 13-letne deklice Ve-
re Nemeč. Deklica je trgala ja-
gode na vrtu svojega doma v
Velvaryju, 24 milj od Prage, ko
je nenadoma priletel kos kon-
kreta, ki jo je zadel v glavo in
ubil. Konkret je priletel od vr-
ste bližnjih utrdb, ki jih nemški
inženirji podirajo. Njenega po-
greba se je udeležila velika mno-
žica čeških ljudi.

DELOVNE ROKE — IZPRI- ČEVALO ZAZELJIVOSTI

Pariz. — Tukaj se naznanja,
da se dovoljuje v Mehiki naseli-
tev samo onim španskim begun-
cem, katerih roke kažejo zna-
menja dela. Španski "intelektu-
alci" so protestirali proti temu.
Pred odplutjem parnika Mexique
iz Bordeauxa na Francoskem,
na katerega so se vkrcali špan-
ski begunci za naselitev v Mehi-
ko, so prišli na krov mehiški a-
gentje, ki pregledali roke be-
gunccev ter jih mnogo zavrnil.

AKTIVNOST ANTINACI- STOV NA DUNAJU

Dunaj. — Včeraj so antinaci-
sti na Dunaju prvokrat javno
pokazali svoje sovraštvo do se-
danjega nacijskega režima. Zgo-
daj zjutraj je mala skupina lju-
di pomazala in onesažila spo-
minsko ploščo, vzdigneno v spo-
min morilcev pokojnega kance-
larja Dollfussa. Prav tako so po-
mazali ploščo, na katerih so bi-
la imena ulic: "Ulica jullijskih
bojvnikov" in "Planeta ulica."
(Planetta je bil eden izmed Doll-
fussovih morilcev, ki so ga dale
oblasti obesiti).

Na obisku

K svojemu bratu Mr. Joseph
Dermasa, 18520 Chapman Ave.,
je prišel na obisk Mr. Ludwig
Dermasa s soprogo, sinom in
svakinjno, in sicer iz Kirtland
Lake, Ont. Tukaj ostanejo te-
den dni. Dobrodošli!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inosemne države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BREZPOSELNI JE SE VEDNO GLAVNI PROBLEM

Meseca junija je štela armada brezposelnih 10,402,000, kakor je navedla statistika Ameriške delavske federacije, dočim je znašalo maja meseca število brezposelnih 10,852,000.

Leta 1937, ko je bila borba proti brezposelnosti še najučinkovitejša, je znašalo število brezposelnih 8,000,000, ali dva milijona manj kakor sedaj.

V desetletju med leti 1920 in 1930 je variralo število brezposelnih do neverjetnih višin, saj je doseglo leta 1933 preračunani maksimum 13,271,000. Tozadevno število je navedla statistika Ameriške delavske federacije, toda tudi druga poročila navajajo približno isto število.

Značilno dejstvo pri sedanjih brezposelnosti situaciji pa je, da dočim število del ni tako visoko kakor je bilo leta 1936, pa tedenske plače prekašajo plače iz leta 1936. Z drugimi besedami povedano: oni, ki imajo delo, prejemaajo za svoje delo boljše plače kakor leta 1936 in njihovo delo je tudi bolj stalno.

Meseca junija leta 1937 so znašale tedenske plače ameriškega delavstva v raznih industrijah \$203,107,000, v juniju leta 1939 pa \$163,587,000. Totalne plače v tako zvanih manufakturnih in nemanufakturnih industrijah v juniju leta 1937 so znašale \$427,000,000, v juniju leta 1939 pa \$373,000,000.

Najmanj napredka je opaziti v železniških industrijah, v industrijah za izdelovanje strojev in podobnih, dočim industrije, kjer izdelujejo razno blago za odjemalce, bolje napredujejo.

Za brezposelno delavstvo se skrbi na razne načine. V prvi vrsti prihaja v poštev samopomoč in pomoč od sorodstva. Oni delavci, katerih brezposelnost je deloma krita z raznimi državnimi socialnimi sistemi, prejemajo za časa brezposelnosti pomoč od države. Teh oseb je v Ameriki 27,800,000. Tekom zadnjih sedemnajstih mesecev so razne države izplačale svojim brezposelnim vsega skupaj 580 milijonov dolarjev. Zdaj se izplačuje brezposelnim povprečno na mesec po 40 milijonov.

V boju proti brezposelnosti prihajajo zopet drugi k vladni zaposlitvi. Dne 12. julija je bilo pri WPA ustanovi zaposlenih po vsej Ameriki približno 650,000 WPA delavcev, kakor predvidevajo novi zakoni.

Za brezposelno mladino je deloma poskrbljeno v CCC taboriščih ali v Civilian Conservation Corps, kjer je danes zaposlenih 300,000 mladeničev, dočim skrbi National Youth administracija za potrebe nadaljnjih 611,588 mladih ljudi.

Natančno število ljudi, ki so na relifu, je težko dognati. Rečeno je, da je v Zedinjenih državah 21 milijonov oseb na relifu, pri raznih delavskih projektih in na tako zvanem "home reliefu," toda te številke niso zanesljive.

Angleški politik o mednarodnem položaju

Znani angleški konservativni politik Winston Churchill je imel nedavno v Londonu govor, v katerem je med drugim tudi dejal:

"Znano mi je, da je britanska vojska, zlasti letalstvo prejelo te dni nalog, naj bo v strogi pripravljenosti in čuječnosti. Sedanji položaj je izredno resen. Podoben je v marsičem dogodkom ob koncu preteklega leta, vendar s to važno razliko, da nam letošnje leto ne dopušča več nikakih izmikanj. S ČSR nas niso vezale nikake obveznosti in mi nismo varnosti Čehov nikdar zajamčili. Poljako pa smo letos dali popolna jamstva. Ako bi Poljska postala žrtev neizzvanega napada, smo mi in Francozi obvezani, da gremo v vojno.

Morda imajo prav oni ljudje, ki pravijo, da se pred žetvijo ne bo nič zgodilo. Jaz osebno nisem naklonjen takim prerokovanjem datumov, kajti le prepogosto se dogaja, da jih dogodki prehitijo. Razen tega pa do žetve ni več tako daleč. Ne verjamem, da bi bila vojna povsem gotova, ako pa imamo pred očmi vse sedanje vojaške priprave, potem se moramo bat, da se bo zgodilo najhujše in da se bo kmalu zgodilo."

Na koncu svojih izvajanj je Winston Churchill naglasil potrebo čimprejše sklenitve pogodbe z Rusijo. Osebnostno je mnenja, da so ruski pomisleki glede baltičkih

UREDNIKOVA POŠTA

TAKO PRAVIMO!

Pod naslovom "Kaj pravite!" večega pisatelja Louisa Adamiča, ampak jih dosedaj še niste našli, ker vsak ve, da kar je živnega, se ne sme zagrebsti.

Kadar in če bomo rabili pogrebece za "Cankarjev Glasnik, bomo zato najeli svoje naročnike, ker mi jih ne mislimo "blufati" kot ste to delali vi v vašem listu glede solventnosti pokojne North American Trust banke, katera se še sedaj pridi poleg mrtvašnice.

Mogoče ste mislili nasloviti pogrebece na vašo "zamrznjeno banko", pa menda vaši možgani niso dovolj odporne sile zato, in očitno še vedno čakate, da se pogreb izvrši na občinske stroške, ali pa ne morete več dobiti "poštenjakovičev", ki bi si hoteli mazati roke.

Čemu iščete pogrebece sosedu, ko imate mrljica v svojem zaledju?

Predsednik C. U.

Dopis iz domovine

Dne 14. junija t. l. sem se odpeljala iz Clevelanda z drugimi ameriški rojaki pod vodstvom priljubljenega in znanega organizatorja potovanj g. A. Kollandra v našo staro domovino. — Vožnja z največjim parnikom na svetu "Normandie" je bila zelo lepa in prijetna, katera mi ostane v večnem spominu.

Na parniku smo bili prav ljubezno postreženi, izvrstna in okusna kuhinja, ter dobra kapljica, vsega je bilo dosti na razpolago, da sem se ves čas moje vožnje prav zdrava in dobro počutila, kljub moji starosti.

Mimogrede smo si ogledali tudi razne zanimivosti Pariza, katero mesto se mi je zelo dopadlo.

Nadvse prirčen sprejem pa je bil v Ljubljani, kjer nas je sprejela velika množica občinstva, ter obsula z cvetjem in zastopniki raznih društev, so pa nam izrekli topla dobrodošlica. Zelo sem bila presenečena, da so nas rodni bratje in sestre tako lepo in prirčno sprejeli. Seveda nadvse pa sem bila presrečna in vesela, ko sem po dolgih letih zagledala mojo hčerko, ter smo se prirčno objele, da se kar ločiti nismo mogle, ter pretakale solze veselja. Res veliko sem tam v tujini pretrpela in prestala pa vse je sedaj pozabljeno, samo da sem se hvala Bogu tako srečna in zdrava vrnila v svoj preljubi domači kraj k svojim otrokom.

Kako sem bila presenečena in začudena, da se je Ljubljana tako spremenila, povečala in vsa modernizirala, res pravo velenje mesto je postalo. Pa tudi druge kraje lepe Slovenije in Stajerske sem si medtem že ogledala, kjer se mi je povsod zelo dopadlo. V stari domovini se prav dobro in prijetno živi, gostoljubni ljudje, ter življenske razmere so tu veliko boljše kakor pa tam v tujini, sem popolnoma zadovoljna in srečna, da sem zopet na domači grudi, le žal mi je, da se že pred več leti nisem vrnila.

Da sem se pa sedaj kljub moji starosti podala na dolgo potovanje, se imam pa še prav posebno zahvaliti g. Kollandru, da mi je dal pogum, ter tako ljubezno in po očetovsko skrbel, ko sem bivala še v Clevelandu, kakor tudi ves čas naše skupne vožnje, ter pripomogel, da sem se brez zaprek tako srečna, držav upravičeni in da bi jih bilo treba v celoti upoštevati.

"Iskreno rečeno, je zaključil Churchill, ne morem si misliti, da bi bili drug drugega cele mesece samo vlekli za nos."

zdrava in zadovoljna vrnila v svojo staro domovino. Nisem zmožna, da bi se mi mogla dovolj zahvaliti za vso njegovo dobroto, toda ostanem mu vedno hvaležna, ter iz srca želim, da ga ljubi Bog ohrani še mnogo let zdravega, prav srečnega in zadovoljnega.

Iskrene pozdrave iz stare domovine pošilja vsem ameriškim rojakom in rojakinjam vdana Ivana Hribar

Celje, 14. julija, 1939.

Zahvala g. Kollandru

Sprejmite prosim tudi mojo najvdanejšo zahvalo za vse, kar ste dobrega storili ter pomagali da se je moja že tako željno pričakovana zlata, dobra mamica po dolgem času tako srečno in zdrava vrnila.

Za Vašo izkazano naklonjenost in ljubeznost ostanem Vam do smrti hvaležna. Naj Vam ljubi Bog vse tisočkrat povrne ter nakloni mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva.

Prav vdano Vas pozdravlja hvaležna hčerka

Ela Cerar

Celje, 14. julija, 1939.

Piknik druš. Soča, 26 SDZ

V nedeljo 6. avgusta je članstvo društva "Soča", št. 26 S. D. Z. odločilo, da priredi svoj letni piknik na prijaznem vrtnem prostoru Doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

Občinstvo je vlijudno vabljenno, da se tega piknika udeleži. Razvedrila bo za vsakega dovolj, za ples je preskrbljena izvrstna godba za stare in mlade. Postrežba bo najboljša tako, da bo lahko vsaki posetnik med nami dobre volje se zabaval.

Ker je prostor dobro urenjen se se piknik vzlic slabemu vremenu vseeno vrši.

Torej rezervirajte si dan tega piknika, da ne zamudite te ugodne zabave.

Na svidenje dne 6. avgusta. Pozdrav

Joseph Miklus, tajnik

Slavnostna otvoritev Federacijske farme SNPJ

Cleveland, O. — Precej smo že slišali od naše farme, ki so jo kupili člani SNPJ. Torej, ti prostori so v resnici prijazni, kakor nalašč za nas Clevelandčane in za ostale naše prijatelje in člane od drugod. Ko bomo imeli

otvoritev 6. avgusta, je vabljenno na to slavnost vse kar leze in gremo, od blizu in daleč.

Lepo se sliši od ljudi, da so jako prijazni prostori, ampak želel bi, da bi se člani malo boljše odzvali in da bi nam pomagali, da bi preje uredili te prostore, ker to je potrebno do otvoritve. Samo načrte delati ne pomeni nič, treba je prijeti za orodje, potem bo pa šlo in če nas bo več, boljše bo, kolikor je članov v Clevelandu, če bi vsak nekaj malega pomagal, pa bi se lahko že mnogo storilo.

Torej, rojaki, kar tako naprej, delavce 5. avgusta zjutraj in bomo lahko naredili vse z dobro voljo. Če bi slučajno še kdo ne vedel, kje se nahaja ta izletniški prostor, naj se obrne na Victor Wooda, 14612 Westtropp Ave., sem vam radevolje na razpolago pokazati prostor.

V nedeljo smo se prav izvrstno imeli, to je bilo 23. julija. — Prav po domače smo se zabavali; piški so se kar zunaj pekli prav po indijansko in vsi smo bili veseli v lepi prosti naravi.

Torej, rojaki, ker tako naprej. Ko pride nedelja, naložite si vaše košare z jestvinami in se odpeljite na te prostore, kjer se lahko zabavate celi dan. Tam imamo dovolj miz in dovolj senec; vaši malčki se gredo pa lahko kopati v potok, ki teče čez to, gori omenjeno zemljo. Tukaj imamo vsa udobnost. Ne vem zakaj bi hodili po drugih farmah in bili v strahu, ko tukaj gremo lahko kar domov in si lahko tudi predstavljamo, da je farma naša. Imamo tudi na farmi dobro pitno vodo. Tam si lahko tudi kaj spečete zunaj na prostem.

Na ta način imate lahko dovolj zabave.

Vidimo se na farmi SNPJ. Delavski pozdrav!

Victor Wood, član SNPJ.

Piknik Zvončkov

Cleveland — West Park, O. — Piknik mladinskega pevskega zbora Zvončkov, ki ga prirede v nedeljo 6. avgusta v West Parku, na West 130 St. in Sprecher Ave., pod hruškami.

Za to priliko vabimo občinstvo, da nas posetite v obilnem številu, da nam pri tem pomagata se z nami veseliti.

Imamo zadosti pripravljene za piti in za jesti. Tudi se ne sme pozabiti, da so Zvončki najmlajši mladinski pevski zbor. — Že vsled tega se občinstvo prosi, da pomore do večjega uspeha.

Anna Maletič

Slavnostna otvoritev farme SNPJ

Dne 6. avgusta bo velika slavnostna otvoritev novih izletniških prostorov Clevelandse federacije SNPJ. Ker bo to prvi piknik od Federacije, vas prav prijazno vabimo člani in članice in tudi ostale od vseh strani, mlade in stare od blizu in daleč, da si ogledate ta novi izletniški prostor. Je v jako prijazni dolinici.

Da pridete tja, vzemite Charlon Rd.; od S. N. Doma na St. Clair Ave. do farme je približno 22 milj. Pod klancom pri drugi vrti, zavijte desno, kjer se gre tudi na Zurcevo farmo, na Heath Rd., tam boste opazili napis S. N. P. J. Tam je velika dvorana za ples.

Le pridite, bo lušno, pa tudi za Kraševce je nekaj tam, za balinat; za mladino pa za kopačice. Zenski bomo pa koštrune pekle, pod košatimi drevesi, tako da bomo imeli vsak svojo zabavo. Kateri bo za izlet zamudil, mu bo jako žal, ker bo jako dosti zabave. Zberimo se skupaj in proslavimo to imenitno otvoritev novih prostorov.

Naši člani SNPJ so začrtali

nekaj potrebnega za našo mladino in tudi za starejše člane, zato se moramo zavedati vsi in skupaj držati, vsi za enega in eden za vse. Prigrizka bo dovolj in pijače. Za srbeče pete bo pa skrbel orkester. Torej, vabimo vas vse iz širnega Clevelanda. Na svidenje!

Louisa Čebrov,
članica 312.

IZ STARE DOMOVINE

Neprilike turistov

V Zadnji nad Logom v Trenti je bilo nedavno aretiranih pet angleških turistov, ki so nevedoma zavozili na pot, katera je civilistom prepovedana. Miličniki so jih oddali karabinjerjem, ki so jih najprej odvedli v Gorico, nato pa še v Trst, kjer so ostali v zaporih tri dni. Po preiskavi so se policijske oblasti prepričale, da so angleški turisti res zašli in da niso imeli nikakih slabih namenov. Po energični intervenciji angleškega konzula so bili turisti izpuščeni iz zaporov in so jo hitro odkurili preko meje v Jugoslavijo.

Spomenik tiskarnarju

V Podgorici so odkrili spomenik vojvode Božidarja Vukovića, ki je bil med Črnogorci vzor prosvetnega delavca in narodnega voditelja, poleg tega pa tudi prvi tiskarnar na vsem Balkanu. Vuković, ki se je rodil v Podgorici v drugi polovici 15. stoletja, se je v mladih letih podal v Benetke, kjer je bilo tiskarstvo že takrat močno razvito. V Benetkah si je Vuković nabavil vse priprave za ureditev tiskarne v svoji domovini, ki je bila za tiste kraje zelo važna kulturna ustanova.

Goreča pošast

Iz Vrhovca se je ponoči vračal v Zagreb tovorni avtomobil neke zagrebške tvrdke. Ko je avtomobil vozil skozi vas Lonjico, so vaščani opazili, da je njegov zadnji del v plamenih. Sofer pa tega ni videl in tudi ni razumel vzklikov prestrašenih vaščanov. Sofer je opazil ogenj šele takrat, ko se je pojavil za njegovim hrbtno. V smrtni nevarnosti je mož skočil iz drvečnega avtomobila, se pri padcu precej poškodoval, goreči avtomobil pa je brez voznika še nekaj časa drvel naprej skozi vas. Izven vasi se je vozilo, ko je zgorel že ves tovor z lesenim ogrođjem vred, zrušilo v jarek ob cesti. Očividci pripovedujejo, da je bila vožnja gorečega avtomobila skozi vas pošastna prikazen.

Premoženje je pepel

Bogatemu sarajevskemu posestniku Josipu Kampusu je nezaupanje do denarnih zavodov povzročilo veliko škodo. V mali peči v svoji kopalnici je imel shranjenih 6 vložnih knjižic za 500,000 din in še snopič bankovcev za 13,000 din. Mož je mislil, da je ves ta denar dobro spravljeno, in v tem prepričanju je nanj pozabil, ko je najel postrežnico, da mu temeljito očisti stanovanje. Postrežnica je poklicala na pomoč še svojega moža, oba sta se takoj lotila dela, gospodar pa je šel po svojih opravkih ter se šele po nekaj urah spomnil, da je pustil v peči vlahno premoženje. Naglo, kolikor se je dalo, je tekel domov ter najprej vprašal postrežnico, če je že dovršila svoje delo v kopalnici. Dobil je odgovor, da je tam že vse v redu in da so tudi peč zakurili, da bi segreli vodo. Namesto tisočakov je našel v peči kupček pepela.

Čehi in Slovaki v Jugoslaviji

Nedavno se je vršila v Daru-

ŠKRAT

VOJSKA

Special
En dan na fronti pri
Body

Tam so črni dimi
da se nič ne vidi,
kamor kroglja prileti.
Policiji se delavci nič
smilijo

Delavcem pa tud' polje
policija začela streljati.
Ribničan rekel: Kaj pa
kaj ne vedo, da so ljudje
že v prvem dejanju, ki
delavci sodili nekega škoda
cu mesta, je nastopila
z bombami. Delavci so
metali nazaj, ko so se
Potem je kapitan pov
jih ne bodo več metali,
jih je zmanjkalo.

Na drugi strani ob
progi so bili večina
Zato vem, ker je eden
Porka malora in mal
špageti!

Drugo dejanje se je
krog 9 ure. Ko so delav
li vedeti, če se še ka
drži spodaj, so začeli
ti mašine, da se tista
gotovo uniči. Po mo
in debelo je bilo do 10
in 400 policajev.

Za popoldansko pre
še napeljali kakih 10
je in požarna bamba
mestu. Konjenica je
napravila majoru Bur
lir z burnim bu u u u
bilo solnce vroče, so d
v restavrant zraven
vhoda, kjer so gledali
no. Kakor so rekli, se
daljuje.

varu glavna skupš
nje zveze českoslova
darskih zadrug v Jug
kateri je organiziran
drug. Takoj za njo pa
občni zbor osrednje
cije českoslovaških
društev v Jugoslaviji,
včlanjenih 600 česko
organizacij. Na obeh
jabilo poudarjano, da
in Slovaki v Jugoslav
družljivo skupnost. Z
vaki v nekdanji Čes
niso bili tako narodn
in bratsko razpolože
so pomagali k razpo
kratične českoslovaške

Kaj iščejo tam

Ljubljanski listi por
je dne 2. julija dospel
ljano devet visjih ita
policijskih funkcionar
kolodvoru so jih sprej
niki ljubljanske polici
ve, nakar se je vsa skup
no odpeljala na kupa
kjer jih je sprejel p
Majcen. Po kratkem o
sta so se odpeljali na
jim je ban dr. Natla
dil svečani banket.

Poplave na Balkanu

Proti koncu junija
ci Aleksinca v Šumadi
silne nevihte in je v
izgubilo življenja 11
Sevljjevu v Bolgariji
so poplave odnesle ok
in številno smrtnih žr
nad sto. Tudi na Grak
plave povzročile veliko

SLUČAJ R. OPARA

Iz pisma, ki so ga prejeli te dni iz Washingtona v Clevelan...

boril za odpravo telesnega suženjstva zamorcev ter ponovno poudarjal, da kadar se kateri...

Spet hude posledice povodnji

Ljubljana, 15. junija. — Šele danes pozno dopoldne je prenehalo deževati — bil je baš še pravi čas, da niso nastopile usodne povodnji.

Iz Maribora nam poročajo: Drava je zaradi snočnjih nadaljnjih nalivov in neprekinjenega deževja v noči na četrtek še bolj narasla.

Pohorski in podpohorski potoki so zaradi nalivov in deževja tudi narasli. Njihove struge so zvrhane do roba in je sreča, da je deževje danes nekoliko prenehalo.

Težje posledice pa se utegnejo čutiti zaradi sedanjega deževja pri letošnji letini. Sadje, ki je tako odlično kazalo, ne bo nudilo kmetu izkupička, od katerega si je obetal vsaj majhno zboljšanje svojega težkega položaja.

lejšje vreme. Posledice bodo tem usodnejše, ker gre že dosedanja škoda, ki je nastala v zvezi z zadnjimi poplavam in nedavno usodepolno točo, v težke milijone. Obmejni kmetovalec je potreben nujne, izdatne pomoči.

Pustošenje na Ižanskem polju

Tomišelj, 15. junija. — Že zadnje deževje je delno opustošilo polja in v okolici Tomišlja pod Krimom in so se razrahljali jezovi hudournika Iške, ki priteka iz Krimskega hribovja.

Ljudje so s strahom pričakovali jutra. Zjutraj je voda že k sreči toliko vpadla, da so si mogli ljudje vsaj delno ogledati razdejavanja njenega nočnega divjanja.

Ljudje s strahom gledajo, kaj bo, ako se vreme ne bo izboljšalo. Velikanska je škoda na poljskih pridelkih in srečen je tisti kmet, ki ima kaj lesa, kajti les ima še kolikor toliko primerno ceno.

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperta, ki vam ga popravi, da bo ste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

Mandel Hardware 15704 Waterloo Rd. KENmore 1282

Nalivi so opustošili Selško dolino

Železniki, 16. junija. — zadnje čase se je mnogo pisalo o povodnjih v Sloveniji, le iz naše lepe Selške doline doslej nismo mogli ničesar poročati, čeprav je reka Sora včasih tudi strah cele doline.

Dež, ki je prihrumel v ponedeljek od jugovzhoda čez Poljsko dolino, pa je v noči od ponedeljka na torek zakrivil opustošenje doline. Zaradi naliva v vetrom je poleglo lepo žito po vsej dolini od Škofje Loke proti državni meji tako, da je videti, kakor bi bil nekdo povlekel valjarje po polju.

Ljudje s strahom gledajo, kaj bo, ako se vreme ne bo izboljšalo. Velikanska je škoda na poljskih pridelkih in srečen je tisti kmet, ki ima kaj lesa, kajti les ima še kolikor toliko primerno ceno.

Pozor

Čemu držite vaš denar v banki? Investirajte ga v dobro 33 akrov, prvovrstno sadno farmo, kjer se pridelava 50 ton grozdja. Stara vdova mora prodati. — Glavni highway na zapadni strani, 10 milj od sredine mesta; — dajte vašim sinom delo za bodočnost. — Vprašajte na 24454 Detroit Rd.

RHEUMATISM RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Termiti v Avstraliji

V Avstraliji so pred kratkim otvorili novo nadzemljsko brzojavno progo. To je proga med Portom Augusto in Portom Darwinom. S svojimi 1900 angleškimi miljami je najdaljša direktna brzojavna proga na svetu.

Ko so delavci odpravljali neko motnjo v vodu, so opazili n. pr. sledeče: termiti so bili napadli kabel, ki je šel v zemljo. Najprvo so pregrizli 2 in pol centimetra debeli cevni plašč iz lončevine. Nato so se pregrizli skozi različne zaščitne plašče iz arzena in vazelina.

GOSENICE V LEDU

Pred kratkim je dospelo po značni poti v Avstraliji 65 živih gosenic, ki jih je poslal znameniti entomološki zavod v Franhamu na Angleškem. Da bi živali preživele to vožnjo, so jih položili v led, kajti izkušnja uči, da jim zaledenitev ne škoduje, če so jo izvedli s potrebno previdnostjo.

RAZPUST VINCENCLJEVIH DRUŽB V AVSTRIJI

Dunaj. — Na Dunaju in Nižnjem Avstrijskem so razpustili 74 krajevskih organizacij Vincencijeve družbe. Zaplenili so njihovo premoženje in ga izročili znani narodno-socialistični organizaciji "Volkswohlfahrt," ki vodi vso dobrodelno delo v Nemčiji.

Oblak Furniture Co. Trgovina s pohištvom Pohištvo in vse potrebščine za dom 6612 ST. CLAIR AVE. Henderson 2978

Samostojno Podporno Društvo Doslužencev

Uradniki za leto 1939 so sledeči: Predsednik, Andrew Leksan, 9307 Empire Ave.; Podpredsednik, Martin Kostanjsek; Tajnik, John J. Kikol, 19012 Mohawk Avenue, KENmore 6271W; Zapisnikar, Frank Kuhar; Nadzorniki, Frank Kuhar, Martin Kostanjsek, Jacob Braniselj; Zastavonoša, Martin Kostanjsek; Zastopnik Klub Društev S. N. D., Frank Virant; Zastopnik Skupnih Društev Fare sv. Vida, Mike Klemencic; Društveni zdravniki, Dr. Kern, Dr. Oman, Dr. A. Skur.

Društvo Doslužencev je na dobri finančni podlagi in vabi Slovence in Hrvatke od 16 do 45 leta, da pristopijo k našem društvu. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrlim članom z udeležbo vseh članov društva. Društvene seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 9. dopoldne v starem poslopju SND. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na društvene uradnike in posamezne člane.

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

TOOK OFF 17 LBS. OF UGLY FAT

HEEDED DOCTOR'S ADVICE Mrs. Robert Hickey, Roseville, Calif., writes: "My doctor prescribed Kruschen Salts for me—he said they wouldn't hurt me in the least. I've lost 17 lbs. in 6 weeks. Kruschen is worth its weight in gold." Mrs. Hickey paid no attention to gossipers who said there was no safe way to reduce. She wisely followed her doctor's advice. Why don't YOU? Get a jar of Kruschen to-day (lasts 4 weeks and costs but a trifle). Simply take half teaspoonful in cup of hot water every morning. All drugists.

The 7 Kraft Cheese Spreads now in new-design Swankyswig glasses! Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

LINCOLN IN INOZEMCI

Znano je, da je Abraham Lincoln deklaracijo o enakosti vseh ljudi v Izjavi neodvisnosti smatral za vogalni kamen ameriške demokracije. S tega vidika se je

"PROFESSOR NOODLE"

NO CAUSE FOR ALARM Dear Professor: I hear strange noises in the air—a constant tinkling strikes my ear. There's jingling, jangling everywhere! Have I gone nutty, Profy dear? Worried My friend, you have no cause to fear that there are bats beneath your tile. No doubt these tuneless sounds you hear are just the earrings now in style. Prof. Noodle

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga "THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY" spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1 Dobi se v uradu Enakopravnosti, 6231 St. Clair Avenue

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost 6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Vladimir Levstik:

7

PRAVICA KLADIVA

POVEST

In vendar je pomnil oboje, bukev in mejnik. Rekel si je tudi, da voda ne more odnesti tako velikega kamna. Ko se je ozrl, je zagledal trideset korakov od sebe podoben kraj in podobno bukev. Kraj ni bil pravi, bukev je bila druga; toda pod bukvjo je stal mejnik . . .

Tak tako! Brat Aleš je predstavil mejnik in je sekal v njegovem!

Sapa mu je zastala. Srd, s katerim čuva naš kmet svojo dedno posest, ogorčenje poštenjaka ned nepoštenjem, togota na brata, ki mu je kral drevesa, kakor mu je hotel ukrasti nasledstvo in dom — vsa ta burja čustev je hkratu izbruhnila v njem. Besno je pograbil bukvjo kol, vzdignil mejnik iz jame in ga postavil nazaj na pravo mesto. Toda smreke, kje so bile? Kolotečine so kazale proti mlinu. Blagaj je krenil za njimi. Že od daleč so se svetila z dvorišča obeljena debela. In mlinar je stal pri njih in se je režal bratu naproti.

"Tat!" ga je pozdravil Kristof. "Odkod so te smreke? Kje si jih ukralk?"

"Nisem tat in nisem jih ukralk," se je prevzetno odrezal Aleš mežikaje z očmi, čeprav je pozelenel kakor voda v njegovem jezcu. "V svojem sem jih posekal!"

"Lažeš, sekal si v mojem!" je zarohnel Blagaj. "Mejnik si predstavil, po tujem si iztegnil roko. . . Da ti ni žal Blagajevga imena!"

To se je razkačil Aleš! Njemu take besede v obraz! Če bi vsaj vprašal ljudi, kateri izmed njih dveh je pošten in kateri je zmožen predstavljati mejnike . . .

Star pregovor pravi: povej mi, s kom se družiš, in jaz ti povem, kdo si! Vidi se, kako kdo spoštuje Blagajevga ime . . . Ne, on se ni dotaknil mejnika. Mejnik stoji, kjer je stal, in gorje mu, kdor ga premakne. Še je pravica na svetu! Pa naj ga toži, ako mu kaj ni prav . . . Njemu, to! In kdo? Takle brezveze, tak svobodomislec, tak liberalcalec in kaj vem kaj! Takle možinovec in srbofil!

Kristof je odšel brez besede. Čez pol ure se je vrnil z Medvedovim Boštjanom, z dvema hlapcema, z vozom in parom konj in z vso pripravo. Toda Aleš je stal s puško na straži; njegov kosmatinec je bil odvezan in na smrekah so sedeli štirje prijatelji z debelimi koli v rokah.

"Udarimo," je rekel Boštjan. "Kaj bi se pričel, ko vidiš, kje jih srbi!"

Kri bi bila tekla, da ni prišel mimo mlina stari stražmešter Vodička, Čeh po rodu, eden redkih tedanjih orožnikov, ki so pustili za seboj dober in časten spomin. Z rezko spretnostjo je najprej ločil nasprotnike; nato je dognal, zakaj so se spoprijeli.

Namuznil se je pod sivimi brki. Eh, koliko prestavljenih mejnikov je pomnil on v teh krajih in koliko krivično posekanih

dreves! Za tako stvar je bilo pač škoda razbitih glav in kazenskih posledic. Dopovedoval je Kristofu, da ne more vzeti smrek, dokler mu jih ne prizna sodnija, ki je zato na svetu, da ni treba s kolom iskati pravice. "Še boljše," je dejal nato, strogo gledaje mlinarju v spačeno lice, "še boljše bi bilo seveda, če bi se pogodila med seboj. Tisti, ki je kriv, naj odneha in mir besedi. Sramota je hujša od paragrafa."

S temi besedami se je obrnil in modro nadaljeval svojo pot. Toda Aleš se ni bal sramote in ni hotel vrniti prisvojenih smrek. Pravica Kristofa Blagaja je šla pred sodnika.

Med Aleševimi pristaši je spet zahrumelo: brat toži brata! Kovačev prijatelj Blagaj toži vrlega, značajnega mlinarja, da si je prisvojil njegove smreke! — Kakor da ni vsakomur jasno, kdo je kriv, če je krivda . . .

Razvedelo se je, da bo v gozdu ogled: priči naj pokazeta, kod gre meja in kje je bil postavljen mejnik. "Ali bosta povedala resnico?" so se vpraševali dobri ljudje. In gospod Vojska je pridigal kar o dveh zapovedih namah: Ne krađi! Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!

Stari Miškovec se je res ustrašil. Prišel je h kovaču, po-

čehnil se za ušesom, čenčal o tem in onem in vprašal naposled:

"Čuj, onga . . . Pričevala bova. Ali ti še pomniš, kod gre meja?"

"Kaj ne bi pomnil? Meja gre tam, koder vem, da gre."

"Jaz pa ne vem, Andrej . . . Bil sem že v gozdu, gledal sem. Lahko bi šla pod eno bukvjo lahko bi šla pod drugo . . . In če se zmotim, bo smrten greh."

"Grešiti pa nikar," je rekel kovač. "Reci, da ne veš, in zanesi se name. Jaz vem."

Drugi dan po tem razgovoru se je z međenim obrazom privil Aleš in je prosil Andreja, da bi stopila v hišo.

"Kar tu povej, kar imaš," je mrko dejal Možina. "Sama sva v kovačnici. Zame je tu slovesen kraj."

Mlinarjev obraz je postal še slajši.

"Pričeval boš, kovač . . . Ali dobro pomniš mejo?"

"Menda jo pomnim, če bom pričeval! Kovač ne govori tja v en dan, kadar dvigne tri prste."

"Da se ne zmotiš, Andrej: dve bukvji sta tam, dve podobni, ena debela, druga tanjša, trideset korakov vsakebi . . . Lahko bi se zagledal in bi zamenjal eno z drugo."

"Nu, pod katero je stal mejnik?" ga je prekinil kovač.

"Sam veš, da je stal pod tanko, ne pod debelo," je rekel mlinar, predzno gledaje Andreju v oči.

"Če veš, da je stal pod tanko, zakaj te je debele strah?" je zagrmel Možina. "Človek! H komu si prišel? S kom govoriš, koga zapeljuješ? In v kaj! . . ."

Žile ob njegovem čelu so na-

breknil v grčave korenike; izpod obrvi mu je bliskalo, brada mu je štrlela naravnost.

"Ne zmoti se, Andrej," je šepetal Aleš, ne meneč se za kovačevo jezo. "Spomni se, kod gre meja . . . Kar hočeš ti dam, samo da se spomniš prav: pod tanko . . ."

Možina je zardel in pobesil oči. V zadregi je vzel železo iz ognuja in ga je položil na naklo.

"Bog Oče nebeški!" je zastokal v sebi. "Daj, da ne premislím! Daj, da se ne utogotím!"

"Pričaj zame, Andrej: pod tanko bukvjo . . . Kar hočeš, kolikor hočeš . . . Reci, koliko . . ."

"Zdajle ga ubijem," je utripalo v kovačevi glavi. Levica, ki je držala žareči kos mu je trepetala, desnica je krčevito stiskala kladivo. "Človeka, ki govori take besede, je treba ubiti. Čeprav bo strahota . . . Bog pomagaj, ubijem ga."

"Ne pričaj za Kristofa," je šepetal Aleš, ki je krivo razumel ta molk. "Zame pričaj . . ."

"Tak ne za debelo bukev?" je vprašal Andrej. Njegov glas je bil tišji od vetra.

"Nikar! Za tanko . . ."

"Zakaj ne za debelo? Zakaj ne za Kristofa?"

"Zato, ker je spravil tvojo hčer ob dobro ime . . ."

Možina je udaril. Toda mlinar je skočil v stran, kladivo je usekalo v prazno. Klešče v levici so izpodrsnile in zinuje, rdeče železo je palo kovaču na golo nogo . . . Še je planil, tuleč kakor zver. Še je treščil lopova v loku na cesto. Nato je klecnil vase. Utonil v bolečini, ki je besnela iz stopala navzgor.

Lucija se je vrgla iz hiše. — Smrad po sežganem mesu ji je

udaril v obraz. Oče je komaj dihal. Iz rane v pregibu mu je curljala kri . . .

Tri dni po tem je bil v gozdu ogled. Vsa vas se je gnetla okoli komisije. Prišla sta Blagaj in mlinar, prišel je Miškovec, da bi pričal; le Andreja Možine ni bilo nikjer. Zdravnik mu je bil zaobil, naj se ne gane iz postelje, ako mu je do cele noge.

Oče Miškovec je govoril tako, da ni bilo zamere ne temu ne onemu; mejnik da je stal pod bukvjo, ako ne pod debelo, pa nemara pod tanko. Bukev je bila, to priseže z obema rokama. Če bi rekel, katera, bi storil smrten greh . . .

Aleš je že dvigal glavo, ko je završalo:

"Kovač! Možina gre! . . . Andrej bo pričal! . . ."

Množica se je razmaknila in zamrla. Ob palici, naslonjen na pomočnika, se je mukoma bližal kovač, bled in divji, z groznicco v očeh, z zobni zaritimi v ustnicco. Noga v krvavem povoju se je vlekla za njim, kakor da ni njegova.

Krevljal je naravnost proti veliki bukvi. Toliko da je lezel naprej. Njegovo hropenje je rezalo v šum dreves. Pod bukvjo je obstal, pogledal sodnika in svečano iztegnil prst:

"Tukaj!" Votel je bil kovačev glas. "Na temle kraju je stal mejnik, kakor gotovo mi Bog pomagaj . . ."

Rekel je in je omahnil, kakor se nagne izpodsekan hrast . . . "Mar bi mi vzeli gozd, Andrej!" je zamrmral Kristof, ko so ganesli domov. "Zakaj si prišel!"

Rana se je prisadila. Možina je moral v bolnišnico. Čez nekaj

tednov se je vrnil z leseno nogo. Lucija je mlo jokala in mlinarjevi prijatelji so govorili, da je po kazni božja, ker je po krivem pričal za svojega pajdaša.

Toda Blagajeva pravica je bila izkazana.

Po vsem tem ni moglo biti govora o kakem razhodu med njima. Treba je bilo stati s hrbotom ob hrbtu, sovražnikom na kljub, in delati svoje delo. Treba je bilo učiti nevedne, bodriti omahljive in utrjevati verujoče, da bi bili vsi pripravljeni, kadar pride veliki čas.

In spet je šla po Ravnah kovačeva beseda in uporna pesem kladiva se je spet glasila preko vasi:

"Kar je krivo, ravnaj! Kar je zlo, pokončaj! . . ."

XI.

Sovraštvo do kovača in njegovih somišljenikov je vzplamenelo po pravdi med bratoma še huje nego dotlej. Postajalo je tolikšno, da niti gospod Jakob Vojska, ki ga je bil zasejal, ni več spoznal svojega dela. Tisti, od katerih bi bil človek najbolj gotovo pričakoval zgleđa krščanske ljubezni, so iz dna srca privoščili Andreju, da je izgubil nogo.

Radovali so se Kristofove domače nesreče in hvallili Boga, da ga je oženil s pijanko, ki očitno

ni bila pri pravi pameti in niti ni rodila otrok. Če bi bili vedeli, da morejo z molitvijo izprosiť ravnskim svobodomislecem kugo in kolero, bi bili dajali v ta namen za maše. Vse, kar je bilo zanje prav, je bilo nasprotnikom krivo. Ko je dne 30. junija 1913 Bolgarija zavratno udarila na Srbe, je marsikateri brezumnež v Ravnah goreče želel Bolgarom zmage, samo zato, ker sta kovač in Blagaj obsojala bratomorni boj . . .

(Dalje prihodnjic)

Oglašajte v — "Enakopravnost"

"BUT OFFICER - I'M HURRYING TO GET A Maytag WASHER"

Prices are Now as Low as \$59.95

I'VE ALWAYS WANTED ONE - AND HERE'S MY CHANCE!

LAHKI NIZKI POGOJI. Vprašajte vašega Maytag prodajalca, glede majhnega naplačila in nizkih lahkkih pogojev, ki vam omogočujejo imeti vaš MAYTAG SEDAJ.

Obiščite vašega MAYTAG prodajalca

Razprodaja pralnih strojev

Sedaj imamo razprodajo Maytag pralnih strojev, katere dobite po nižani ceni. Poslužite se te prilike in si nabavite enega.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO. 6104 ST. CLAIR AVE. in 819 E. 185 ST.

"PROFESSOR NOODLE"

I spose they'll be real up-to-date in this new institute, and they'll require each graduate to know just how to shoot. Prof. Noodle

SPLENDID! MRS. GLUTZ! YOU HAVE GRADUATED WITH HONORS! DROP IN AND SEE US AFTER YOUR ACQUITTAL

Tužna vest in zahvala

Sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je kruta usoda zahlevala življenje našega nepozabnega soproga, očeta, brata in starega očeta

MIKE LUŽAR

p. d. Vrtnik
Dne 15. julija, ko se je nahajal na lovu v Andover, O., ga je po nesrečnem naključju ustrelil neki drugi lovec. Bil je na mestu mrtve.

Blagopokojnik je bil doma iz Zaloga pod Ljubljano, odkoder je prišel v Ameriko pred 37. leti in sicer v Aliquippa, Pa., nakar se je po kratkem času nastanil v Girard, Ohio, kjer je ves čas ostal.

Bil je član društva "Sava" št. 18 SSPZ in ustanovni član društva "Ljubljana" št. 49 SNPJ, nadalje je bil član Samostojnega društva in Erie R. R. Carmen Union.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so nam izkazali svoje sočutje v bridkem času.

Najlepša hvala vsem, ki so okrasili krsto z lepimi vencí, onim, ki so ga prišli pokopiti, kot tudi vsem, ki so se udeležili pogreba in nam bili na kakršenkoli način v tolažbo in pomoč.

Bilo je preveliko znancem od vseh krajev, posebno pa iz Aliquippa, Pa., New Castle, Pa., Sharon-Farrell, Pa., Cleveland, Warren, Niles, McDonald, Girard, O. in Detroit, Mich., da bi jih posamezno imenovali, torej naj vsem veljajo te vrstice v izkaz naše hvaležnosti.

Pokojnik je bil pokopan na tukajšnjem Liberty Union pokopališču, dne 19. julija.

Dragi oče in soprog, od nas si se nenadoma poslovil in v naših srcih si pustil tugo in žalost, a spomin na Te bomo ohranili za vedno!

Zalujoči ostali:

Matilda Lužar, soproga; Mary Constantine, v Clevelandu; Jennie Jenosovich, v Girardu; Antoinette Jene, v Detroitu, Mich.; hčere; Mike, Frank in William, v Girardu ter Albert, v Warren, O.; sinovi; Frank Lužar, brat; Mary Klesnik, sestra, oba v Girard, O. in trije vnuki.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem, da je kruta smrt pretrgala nit življenja in da nas je za vedno zapustil naš ljubljeni sin in brat

Charles Panchar

Zatisnil je svoje blage oči dne 8. julija. Pogreb blagopokojnika se je vršil dne 11. julija na Calvary pokopališče kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

V dolžnost si štejejo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti dragega sina in brata. Dalje hvala vsem, ki so ga prišli kropiti ko je ležal na mrtvaškem odru in onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti. Srčna hvala tudi vsem dragim prijateljem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu.

Ponovna hvala vsem za vse!

Dragi sin in brat! Solze so v naših očeh in bolečina v naših srcih ker smo izgubili Tebe, ki smo Te tako ljubili. Tolaži nas zavest, da se enkrat snidemo na kraju večnega miru in blaženstva.

Spavaj mirno ljubljeni — snivaj sladko dragi.

Zalujoči ostali

Magdalena, mati
Dr. Jack Yanchar, brat
Marge, sestra
Andrew Laws, svak
John Yanchar, stric

Cleveland, Ohio, 1. avgusta, 1939.

(2) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

